

SAMMANTRÄDE 12 JUNI 2012

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Styrning, uppföljning och kontroll av beviljade insatser inom äldreomsorgen.

Återremitterat ärende

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning med åtgärder för att förbättra styrning, uppföljning och kontroll av beviljade insatser.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Annica Dominicus
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen redogjorde i nämndsammanträde den 20 mars 2012 för Revisionskontorets granskningsrapport om hur nämnderna i Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Enskede-Årsta-Vantör styr, följer upp och kontrollerar beviljade insatser på vård och omsorgsboende. Den samlade bedömningen påvisade att nämndernas styrning, uppföljning och kontroll av insatserna inte är tillräcklig. Nämnden återremitterade ärendet och gav förvaltningen i uppdrag att initiera kontakter med staden för att utveckla enhetliga och centrala riktlinjer samt att snarast åtgärda framkomna brister med redovisning till nämnden. Förvaltningen redogör för Äldreförvaltningens och förvaltningens genomförda och planerade åtgärder i utvecklingsarbetet utifrån Revisionskontorets rapport.

Bilaga. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds beslut 2012-03-20, § 26.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg.

Ärendet behandlas i samverkansgrupp den 31 maj 2012.

Ärendet behandlas i lokala pensionärsrådet den 4 juni 2012.

Ärendet

Förvaltningen redogjorde i nämndsammanträde den 20 mars 2012 för Revisionskontorets granskningsrapport om hur nämnderna i Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Enskede-Årsta-Vantör styr, följer upp och kontrollerar beviljade insatser på vård och omsorgsboende. Den samlade bedömningen påvisade att nämndernas styrning, uppföljning och kontroll av insatserna inte är tillräcklig. Stadsdelsnämnden återremitterade ärendet och gav förvaltningen i uppdrag att initiera kontakter med staden för att utveckla enhetliga och centrala riktlinjer samt att snarast åtgärda framkomna brister med redovisning till nämnden.

Förvaltningens svar

Förvaltningen kommenterar nedan revisionskontorets synpunkter som riktar sig till och ligger inom äldreförvaltningens direkta ansvarsområde:

Förvaltningarna tillämpar inte enhetliga rutiner och verktyg för insyn och kontroll av kvaliteten i extern utförares verksamhet.

Äldreförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna inlett ett samarbete för att ta fram stadsgemensamma principer avseende den specifika uppföljningen av entreprenadavtal. Förvaltningen genomför entreprenaduppföljningar enligt sedan tidigare framtagen mall fram till dess att de stadsgemensamma principer för avtalsuppföljning är färdigställda.

Nämnderna agerar inte på ett enhetligt sätt gentemot entreprenörerna i de fall avvikelser konstaterats i avtalsuppfyllelse.

I de stadsgemensamma principerna avseende den specifika uppföljningen av entreprenadavtal som är under framtagande inkluderas även en gemensam syn på sanktioner, där en så kallad ”eskaleringsstrappa” är under utarbetande.

Granskningen visar att det finns oklarheter och olikheter i tolkningen av nämndens rehabiliteringsuppdrag, ansvarsfördelningen mellan beställare och utförare.

Äldreförvaltningen kommer att förtydliga ansvaret för rehabilitering på kommunnivå vid revidering av riktlinjerna för biståndshandläggning.

Biståndshandläggarna använder den stadsgemensamma kartläggningssmodellen för att utreda och bedöma individuellt hjälpbehov samt individuellt utformade insatser för att den enskilde ska kunna leva ett självständigt liv (funktionsbevarande/vardagsrehabilitering). För beställning av rehabiliterande insatser behövs en specialistkompetens som biståndshandläggarna inte besitter, utan som ligger på arbetsterapeut eller sjukgymnast att bedöma.

Det finns oklarheter i nämndens MAS former och rutiner för uppföljning av entreprenörens verksamhet i rollen som kvalitetsuppföljare.

Äldreförvaltningen kommer att förtydliga den lokala rutinen i ansvarsfördelningen som beskrivs i ”Lokal rutin om ansvarsfördelning mellan stadsdelsnämndens och entreprenörens medicinskt ansvariga sjuksköterskor”.

Individuppföljningarna är inte enhetligt utformade inom staden. Förvaltningarna har olika rutiner och mallar för tillvägagångssätt.

Äldreförvaltningen kommer se över uppföljningen av insatser på individnivå för en stadsgemensam utformning.

Förvaltningen kommenterar nedan revisionskontorets synpunkter som riktar sig till och ligger inom stadsdelsnämndernas ansvarsområde:

Det finns olikheter i hur kommunstyrelsens samråd sker med de förvaltande stadsdelsnämnderna inför beslut om förlängning av entreprenadavtal.

Denna fråga har varit klar för förvaltningen då stadsledningskontoret tidigare meddelat äldreomsorgschefen att samråd med nämnden om en förlängning av entreprenadavtal inte behöver beredas skriftligt till nämnden. Därav har samråd skett via muntligt föredragande vid nämndsammanträde. Framöver kommer samråd med nämnden i frågan om förlängning av entreprenadavtal ske skriftligt till nämnden.

I nämndernas ledningssystem saknas beskrivning om hur samverkan i vårdprocesserna ska utformas i förhållande till de externa utförarna.

Förvaltningen har reviderat ledningssystemet enligt socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9. Ärendet om ledningssystemets struktur behandlades i stadsdelsnämnden den 17 april 2012.

Det finns oklarheter i nämndens MAS former och rutiner för anmälningsskyldighet enligt Lex Maria.

Förvaltningen följer Socialstyrelsens författning SOSFS 2011:9 avseende anmälningsskyldigheten.

Förvaltningarna tillämpar inte enhetliga rutiner och verktyg för kvalitetssäkring av individuella insatser som ges till den äldre på vård och omsorgsboende. Målet för biståndet i beställningar till utförarna saknar närmare precisering om vad insatsen ska leda till vilket försvårar nämndens möjlighet att följa upp den äldres individuellt utformade vård och omsorg.

Sedan omorganisationen våren 2011 utförs alla individuppföljningar på vård och omsorgsboenden av två handläggare på heltid, för att få till en bättre fungerande individuppföljning. När ansvaret tidigare låg utspritt på alla biståndshandläggare prioriterades individuppföljningar på vård och omsorgsboende ofta bort på grund av hög arbetsbelastning.

Till hjälp för individuppföljningar har förvaltningen utformat en mall med frågor till den boende som även täcker in kvalitetsaspekter och som kan integreras med avtalsuppföljningar. Arbetet med att samordna avtalsuppföljningar med individuppföljningar har dock fått stått tillbaka på grund av hög arbetsbelastning efter införandet av det nya avgiftssystemet som har tagit mycket tid i anspråk för handläggarna. Förvaltningen har dock utarbetat en struktur för hur detta ska gå till och förväntas komma igång med detta till hösten 2012.

I biståndshandläggarnas rutingruppsmöten pågår arbete med att ta fram konkreta exempel på individuella målformuleringar för beställning av insatser på vård- och omsorgsboende. Målet för insatsen ska formuleras på ett sätt som möjliggör uppföljning av de effekter som insatsen ska leda till. För kontroll att genomförandeplanen överensstämmer med individbeställningen har en checklista tagits fram som hjälpmedel för biståndshandläggarna och som sedan sammanställs per vård- och omsorgsboende för att även användas som underlag vid avtalsuppföljningar.

Nämnderna kvalitetssäkrar inte sina vårdbehovsmätningar.

Processen vid vårdbehovsmätningar kommer att kvalitetssäkras i Biståndsenhetens ledningssystem. Uppföljning och jämförelse av vårdnivåer kommer att ske såväl över tid som mellan stadsdelar. För att få likställighet i bedömningar av vårdbehovsnivå genomförs dessa nu endast av två handläggare som har detta specifika uppdrag.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens redovisning av åtgärder för att förbättra styrning, uppföljning och kontroll av beviljade insatser.
